

Fjellet som Moses slo på og slangen på stangen er bilder på Kristi død for syndere. - Gud irrettesetter israelittene.

Oversikt

1. Innledning
2. Israelittene gjør opprør imot Gud. (4 Mosebok 13:17-20; 14:22-23)
3. Gud sørget for vann til israelittene. (4 Mosebok 20:1-2, 6-12)
4. Gud straffet israelittene ved å sende giftige slanger. (4 Mosebok 21:4-9; Jesaja 53:6, 10; John 3:14-15; 2 Korinterne 5:21)
5. Josva ledet israelittene inn i Kanaan. (1 Mosebok 17:7-8; Josva 1:1-2; 11:23)
6. Gud valgte dommere til å lede nasjonen Israel. (Dommerne 2:7-19)
7. Gud utpekte konger over Israel. (1 Samuel 8:6-7; 13:13-14; 2 Krønikebok 2:1; 5:1; Salme 51:12-13)
8. Gud valgte profeter som sine budbærere.
9. Gud dømte Israel og Juda.
10. Konklusjon

Tips til læreren

Gå gjennom alt i leksjonen unntatt det som står i de grå boksene.

Denne leksjonen dekker en stor del av Israels historie. Ikke plukk ut noe på grunn av tidspress. Hvert punkt er en byggestein og er viktig for å legge en god grunnvoll for å forstå sannheten. Hvis du får for lite tid, kan du heller dele stoffet i to leksjoner.

1. Innledning

- **Vi starter med å repetere det vi allerede har lært.**

① Hvorfor var det så viktig å bygge tabernaklet nøyaktig etter Guds instruksjoner?

Fordi hver del i tabernaklet lærer oss noe om Jesus Kristus.

② Hvorfor er det ikke behov for noe alter eller ofringer av dyr lenger?

Fordi Jesus Kristus gav seg selv som et fullkomment og endelig offer for våre synder.

③ I følge Hebreerne 10:22, la oss tre fram for Gud... "og legemet badet i rent vann." Hva brukte Den Hellige Ånd for å "vaske" oss og gjøre oss til nye skapninger, og hva bruker den Hellige Ånd for å vaske vekk ting i våre liv som ikke er til behag for Gud?

Guds Ord.

- ⑦ Hva bar Jesus Kristus fram for Gud i det aller Helligste i Himmelen, som vår yppersteprest?
Sitt eget blod, som full betaling for våre synder.

2. Israelittene gjorde opprør imot Gud.

- **Gud hadde gjort mange forunderlige ting for israelittene.**

Tenk på tiden fra Moses kom tilbake til Egypt fram til de sto ved Sinaifjellet.

Lærer: Vis på kartet "Sinaifjellet" og "Kades Barnea"

Lærer: Repeter forrige leksjon ved å stille spørsmålene som følger. Forventet svar står i kursiv etter hvert spørsmål.

Lærer: Når du ser ikonet for spørsmål, er det meningen du skal spørre deltakerne. Gi dem tid til å svare. Noen ganger er flere svar riktig, og andre ganger er det bare ett riktig svar. I begge tilfeller gir du dem svaret i kursiv, hvis da ingen allerede har gitt det svaret.

- ⑦ Hvilke hendelser kan du huske der Gud handlet på vegne av israelittene?

- *Han beskyttet dem fra alle plagene i Egypt, også den siste plagen der alle førstefødte i Egypt døde.*
- *Han fridde dem ut av slaveriet.*
- *Han åpnet Rødehavet så de kunne flykte fra Farao og hans hær.*
- *Han gav dem manna fra Himmelen.*
- *Han gav dem vann fra fjellklippen.*

Selv om israelittene hadde sett Guds makt på denne måten, viste fortsettelsen at de egentlig ikke trodde på Guds løfter.

- **Gud ledet israelittene mot det landet Han hadde lovt å gi dem.**

Etter at Gud hadde gitt dem de Ti Bud og mange andre regler og retningslinjer førte Han dem til grensen av Kanaan for å forberede deres inntog i landet.

- ⑦ Hva var det Gud ville at Moses skulle be 12 menn om å gjøre da israelittene kom til grensen til Kanaan?

De skulle gå inn i Kanaan for å utspeide landet og så komme tilbake og avgi rapport.

Lærer: Når du ser ikonet med en åpen Bibel kan du be en av deltakerne lese skriftstedet høyt.

Les 4 Mosebok 13:17-20.

- ⑦ Hva sa speiderne da de kom tilbake?

Landet var godt, men kanaaneerne hadde byer med kraftige murer. Mennene var store og sterke, og det var noen kjemper der.

- ⑦ Trodde speiderne at israelittene kunne innta landet?

Ti av dem sa at det var umulig. Bare to av dem, Josva og Kaleb, trodde at Gud kunne gi dem landet.

Lærer: Vis på det kronologiske kartet, "Josva."

- ⑦ Hvordan straffet Gud israelittene for at de ikke trodde på Hans løfte om å gi dem landet?

De skulle dø i ørkenen.

Les 4 Mosebok 14:22-23.

3. Gud sørget for vann til israelittene.

- **Gud førte israelittene tilbake til ørkenen.**

På en så tørr plass gikk de fort tomt for vann.

Les 4 Mosebok 20:1-2, 6-8.

- ① Hva sa Gud at Moses skulle gjøre for å få vann til israelittene?

Snakke til fjellet.

- ① Hva ba Gud Moses gjøre forrige gang Han gav dem vann?

Slå på klippen.

For læreren: 2 Mosebok 17:5-6; 1 Korinterne 10:4

- ① Hva peker det fram imot at Moses skulle slå på klippen?

På Kristus som skulle ta straffen for våre synder.

For læreren: Jesaja 53:5

- ① Det å slå på klippen var et bilde på at Kristus tok straffen for våre synder. Hvorfor var det da så viktig at Moses ikke slo på klippen den andre gangen?

Hvis han gjorde det, ville det være det samme som at Jesu offer for våre synder måtte gjentas.

- **Jesu offerdød for våre synder var en engangsforeteelse.**

Rett før Jesus døde ropte Han ut: "Det er fullført!" Betalingen for synd var gjort for tid og evighet.

- **Moses var ulydig og slo på klippen.**

Les 4 Mosebok 20:8-11.

- **Fordi Moses var ulydig sa Gud at Moses og Aron ikke skulle få komme inn i Kanaan.**

Les 4 Mosebok 20:12.

4. Gud straffet israelittene ved å sende giftige slanger inn i leiren.

- **Igjen knurret israelittene imot Gud.**

Herren hadde sørget for dem ved å gi dem vann fra fjellet og frisk manna hver dag. Likevel stolte de ikke på Ham.

Les 4 Mosebok 21:4-5.

- ❓ Hva brukte Herren til å straffe israelittene med da de ikke trodde på Ham?

Han sendte giftige slanger som bet mange av dem så de døde.

Les 4 Mosebok 21:6.

- ❓ Hva sa Gud at Moses skulle gjøre for at folket kunne bli friske av slangebittene?

Moses skulle lage en kopperslange og henge den opp på en stang.

Les 4 Mosebok 21:7-9.

- **Slangen på stangen pekte framover til Jesus på korset.**

Les Johannes 3:14-15.

- **En kopperslange virker som et merkelig bilde på Kristus.**

Det er tydelig at et feilfritt lam kan være et bilde på Jesus, vårt syndfrie offerlam.

- ❓ Hvordan kan en slange representere Kristus på korset?

Lærer: Vis Illustrasjon 26.

Lærer: La deltakerne dele sine tanker, og gå videre til neste spørsmål. Teksten forklarer svaret på dette spørsmålet.

- ❓ Når er en slange første gang nevnt i Guds Ord?

Da Satan brukte slangen til å forkle seg selv i Edens hage.

Gud ba Moses lage en slange og henge den opp på en stang fordi slangen er et symbol på synd. Synden kom inn i verden ved Satan.

- **Jesus ble lik slangen på stangen da Han døde på korset i vårt sted.**

Jesus var enig med Gud Far om at Han skulle komme ned på jorda og bli vår stedfortreder. Han skulle ta hele ansvaret for vår synd.

Da Jesus ble naglet til korset la Gud all vår synd på Ham. Og når Gud hadde lagt all vår synd på Jesus, så Han ikke lenger på Ham som sin elskede Sønn som alltid var til velbehag.

❓ Hvordan så Gud på Jesus nå?

Han så Ham som en synder som hadde fortjent å bli skilt fra Gud.

Dette betyr ikke at Jesus hadde opphørt å være ren og hellig i seg selv. Men fordi Han nå var vår stedfortreder og bar all vår synd på seg, straffet Gud Ham som om Han var oss.

Les Jesaja 53:6, 10, og etterpå 2 Korinterne 5:21.

• **Gud vendte seg bort fra Jesus.**

Da Jesus hang på korset med all vår synd på seg la det seg et mørke over landet.

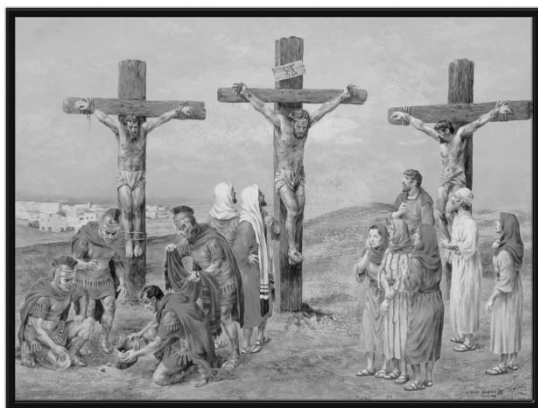
❓ Husker dere hva Jesus ropte ut da dette skjedde?

“Min Gud, min Gud, hvorfor har du forlatt meg?”

❓ Hvorfor ble Jesus forlatt av Gud?

Fordi Jesus tok straffen for våre synder, og straffen er å bli skilt fra Gud.

Lærer: Vis Illustrasjon 38.

5. Josva førte israelittene inn i Kanaan.

• **På grunn av sin mangel på tro måtte israelittene vandre omkring i ørkenen i 40 år.**

Etter at denne generasjonen hadde dødd, ledet Gud en ny generasjon til grensen av Kanaan. Han forberedte dem på å gå inn i landet.

• **Gud satte Josva til leder for israelittene.**

På grunn av at Moses var ulydig og slo på fjellet måtte han dø i ørkenen, og Josva førte israelittene inn i Kanaan.

Les Josva 1:1-2, og etterpå Josva 11:23.

Gud hadde lovt at landet de gikk inn i skulle tilhøre Israel for alltid.

Les 1 Mosebok 17:7-8.

6. Gud innsatte dommere til å lede Israel.

Lærer: Vis på Tidslinjen "Dommere."

- Josva og andre ledere hadde fortalt om Guds store gjerninger i ørkenen. Etter at disse døde vendte israelittene seg bort fra Herren.

Les Dommerne 2:7-13.

- Israelittene drev med avgudsdyrking. Derfor lot Gud andre nasjoner invadere dem.

Les Dommerne 2:14-15.

- Da de omvendte seg gav Gud dem dommere som fridde nasjonen fra invasjonsmakten.

Les Dommerne 2:16.

- Gud Den Hellige Ånd gav dommerne makt til å utføre oppgavene Gud gav dem.

Dommerne hadde ikke klart å utfri israelittene av egen kraft og visdom. Den Hellige Ånd utrustet dem med kraft til å vinne over fienden og lede Israel.

Vers for læreren: Dommerne 3:9-10

- Israelittene gjorde stadig opprør imot dommerne som Herren hadde satt til å lede dem.

Les Dommerne 2:17-19.

7. Gud gav israelsfolket konger.

Lærer: Vis på tidslinjen "Konger."

- Israelsfolket spurte Samuel, den siste av dommerne, om å velge ut en konge til å herske over dem.

Gud hadde utfridd israelittene fra slaveriet i Egypt. Fra da av hadde Han vært deres Herre og Konge. Men nå ville de være som de andre nasjonene som hadde konger til å herske over seg.

Hva var det de forkastet ved å be om en konge?

De forkastet Gud som sin Herre og Hans rett til å herske over dem.

Les 1 Samuel 8:6-7.

Herren lot israelsfolket få det som de ville, men Han gav ikke fra seg sin rett til å herske over dem. Gud valgte ut en mann som skulle være deres konge, og han skulle stå ansvarlig overfor Gud som Hans representant.

- Gud ledet Samuel til å velge Saul til å bli den første kongen over Israel.

Lærer: Vis på tidslinjen "Saul."

Vers for læreren: 1 Samuel 10:6

Da Saul var blitt salvet til konge kom Den Hellige Ånd over ham og gjorde ham i stand til å regjere over nasjonen Israel.

❓ Hva gjorde Herren senere, da Saul var ulydig imot Gud?

Han forkastet Saul og valgte ut en annen mann til å overta stillingen som konge.

Les 1 Samuel 13:13-14.

- **Gud ledet Samuel til å velge ut David til konge.**

Lærer: Vis på tidslinjen "David."

Samuel salvet David til konge. Da forlot Den Hellige Ånd Saul og kom over David. Den Hellige Ånd utrustet David med visdom til å regjere over israelittene.

Vers for læreren: 1 Samuel 16:13-14

Lærer: Det er viktig å understreke dette med Den Hellige Ånd og Hans virksomhet i det Gamle Testamentet. Dette legger grunnlaget for å forstå det vi lærer i Apostlenes gjerninger om at DHÅ tar bolig i de troende etter pinsedag.

- **I gammeltestamentlig tid gjorde Gud Den Hellige Ånd enkelte utvalgte personer i stand til å utføre spesielle oppgaver Herren hadde gitt dem.**

Noen fikk visdom til å gå med Guds budskap. Andre fikk evne til å lede Guds utvalgte folk og forståelse til å vinne over nasjonens fiender.

- **David var veldig forskjellig fra Saul.**

❓ På hvilken måte var de forskjellige?

David trodde på Gud og var lydige imot Ham, og det var ikke Saul.

David ønsket å vandre med Gud og være lydige imot Hans Ord. Dette kommer fram i mange av Salmene han skrev.

- **Da David syndet fryktet han for at Gud ville ta sin Ånd fra ham.**

Les Salme 51:12-13.

❓ Hva gjorde Gud da Saul var ulydig imot Ham?

Han tok sin Ånd tilbake fra Saul og valgte David til å ta hans plass.

Men senere gjorde også David synd.

❓ Hvorfor tok ikke Gud sin Ånd fra David?

Fordi Gud visste at David var ærlig i sin omvendelse og hadde et oppriktig ønske om å leve til Guds ære.

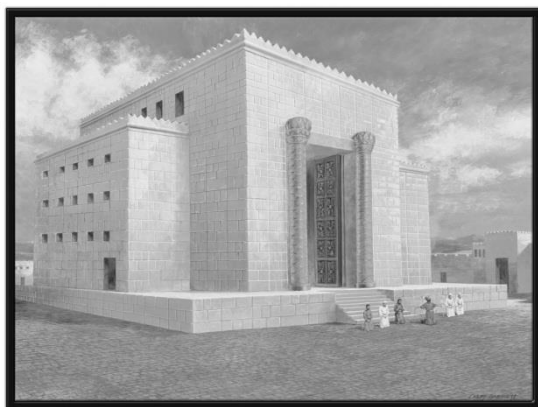
- **Etter David valgte Gud hans sønn, Salomo, til å bli konge.**

Lærer: Vis på tidslinjen "Salomo."

- ⑦ Hvilken stor bygning var det Salomo bygde i Jerusalem?

Tempelet.

Lærer: Vis Illustrasjon 27.

Les 2 Krønikerbok 2:1; 5:1.

- **Tempelet ble bygget for å erstatte tabernaklet.**

Rommene i tempelet ble møblert på samme måte som i tabernaklet.

Prestene tjente Gud daglig i tempelet. Og på den store soningsdagen gikk ypperstepresten inn i det Aller Helligste med blod av dyreoffer og sprinklet det på nådestolen. De gjorde akkurat som de hadde gjort i tabernaklet.

- **Etter at kong Salomo var død ble Israel delt i to kongedømmer.**

Lærer: Vis på kartet "Nordriket" og "Sørriket."

- ⑦ Hva var det de fleste av kongene i disse to kongedømmene ledet folket til å gjøre?

De fikk folket til å følge de onde og ugudelige veiene til nabofolkene.

Noen av kongene i Juda trodde på Gud og prøvde å vende nasjonen om til å tilbe Ham, slik Moses hadde lært dem.

8. Gud valgte ut profeter som skulle forkynne Hans budskap.

Lærer: Vis på tidslinjen "Profeter."

- **Gud valgte mange forskjellige menn til å være profeter i Israel.**

Gud Den Hellige Ånd ledet dem til å tale Guds budskap til Juda og Israel. Noen ganger talte de også til hedningenasjonene som bodde i nærheten.

- **Profetene advarte Juda og Israel mot straffen, konsekvensene av deres synd.**

Vers for læreren: Jesaja 10:5-6 Jeremia 20:5

- ⑦ Nevn noen av de mest kjente av Guds profeter.

Jesaja, Jeremia, Esekiel og Daniel.

❓ Hva var det de og mange andre profeter sa at israelittene måtte gjøre?

- *Vende om*
- *Fjerne avgudene sine*
- *Tro på Gud og stole på Ham.*

❓ Hva var advarselen Gud gav Israel og Juda dersom de nektet å vende om?

Han ville la fiendene deres komme og ta landet deres og føre folket som fanger til et fremmed land.

- **Gud fortalte også, gjennom profetene, mange detaljer om Forløseren som skulle komme.**

Vers for læreren: 1 Peter 1:10-11; 2 Peter 1:20-21

Det hadde gått omtrent 4000 år siden Gud første gang lovte å sende Forløseren, men Han hadde ikke glemt sitt løfte. Han hadde ledet folket og latt dem se og oppleve ting som pekte fram mot at dette løftet skulle gå i oppfyllelse.

Gud åpenbarte også mange ting gjennom profetene om hvordan Frelseren skulle være og hva Han skulle gjøre.

Lærer: Vis Illustrasjon 28.

Det Gud sa skulle skje med Forløseren		
	Profeti	Oppfyllelse
Jesaja 9:7	Davids etterfølger	Matteus 1:1
Jesaja 7:14	Født av en jomfru	Matteus 1:22-23
Mika 5:2	Født i Betlehem	Matteus 2:1
Hosea 11:1	Føres ut av Egypt	Matteus 2:14-15
Jesaja 11:2	Noen av Hans egenskaper	Lukas 2:52
Jesaja 53:4-5	Lide for andre	Johannes 10:11
Sakarias 9:9	Ri inn i Jerusalem på et esel	Markus 11:7
Salme 41:10	Bli forrådt av en venn	Markus 14:10
Sakarias 11:12-13	Bli solgt for 30 sølvpenger	Matteus 26:14-15
Salme 27:12	Anklaget av falske vitner	Markus 14:56-57
Jesaja 50:6	Bli slått og spyttet på	Markus 14:65
Jesaja 53:7	Ikke svare på anklage	Markus 15:3-5
Jesaja 53:3	Bli forkastet av jødene	Markus 15:9-14
Salme 69:5	Hatet uten grunn	Markus 15:10
Salme 22:17	Hender og føtter gjennomboret	Markus 15:24
Salme 22:19	Kaste lodd om klærne Hans	Markus 15:24
Jesaja 53:12	Do sammen med kriminelle	Markus 15:27
Salme 22:7-9	Hånet og spottet	Markus 15:29-32
Jesaja 53:9	Gravlagt hos en rik	Markus 15:43-46
Salme 16:10	Oppstå fra de døde	Markus 16:6
Salme 68:19	Vende tilbake til himmelen	Apostelgj. 1:9

- **Israelittene hadde forskjellige holdninger imot Gud, profetene Hans og budskapet deres.**

De fleste av israelittene var i opprør imot Gud og brydde seg ikke om hva Gud sa til dem gjennom profetene.

❓ Hvordan viste de sitt opprør imot Gud?

- De forfulgte og drepte mange profeter.
- De tilba avguder.
- De levde som hedningenasjonene som bodde rundt dem.
- De fortsatte med å gå til tempelet og ofre for sine synder, med de tilba Gud med falske hjerter.
- De elsket ikke Gud og søkte ikke Ham i dagliglivet.

- ⑦ Hvorfor aksepterte Gud offer og tilbedelse fra noen av israelittene?
Fordi de var enige med Gud om at de var syndere og stolte på at Han ville vise dem miskunn og tilgi dem.
- ⑦ Hva var det disse troende israelittene ventet på?
De ventet på at Forløseren skulle komme.

9. Gud dømte Israel og Juda.

• Israel, Nordriket, vendte seg ikke til Herren.

- ⑦ Hva lot Gud skje med dem?
Han lot dem bli invadert av fiendene.

I 722 f. Kr, lot Gud Assyrerne invadere Nordriket, og de bortførte mange av israelittene.

Lærer: Vis på kartet "Assyria."

Gud hadde advart dem gjennom profetene, og nå gikk det i oppfyllelse.

• Juda, Sørriket, ville heller ikke vende seg til Herren.

- ⑦ Hvilken nasjon var det Gud lot invadere Jerusalem?
Babylon.

Lærer: Vis på kartet "Babylon."

I 586 f. Kr, knuste Babylonierne steinmurene rundt Jerusalem og rev ned og brente tempelet.

Folket hadde ikke hørt på advarslene Gud gav dem gjennom profetene, så nå tillot Han at mange mennesker ble tatt til fange og ført til Babylon.

• Herren glemte ikke sitt folk.

Selv om folket ikke var trofaste imot Gud, så var Han trofast imot dem. Det var fordi Han hadde gitt løfter til Abraham, deres forfader.

- ⑦ Var det noen av israelittene som kom tilbake til landet sitt?
Ja. Mange av de bortførte, særlig de som ble ført til Babylon, kom tilbake til Jerusalem og andre deler av landet sitt.
- ⑦ Hva gjorde de da de kom tilbake?
De bygde opp igjen Jerusalem og muren rundt byen, og de gjenreiste tempelet.
- ⑦ Hva ble folket kalt på den tiden?
"Jødene."

• I årene som fulgte lot Gud også andre nasjoner invadere Israel.

- ⑦ Hvilke andre nasjoner var det som invaderte Israel?

Først grekerne og senere romerne.

Lærer: Vis på kartet "Grekenland" og "Romeriket."

Midt i det fjerde århundre f. Kr., kom Alexander den store, den kjente greske erobreren, og tok herredømme over Israel. Det varte omtrent 200 år. I løpet av disse årene ble gresk et velkjent språk i Israel, og gresk kultur hadde fått stor innflytelse på jødernes livsstil.

Senere kom romerne og overvant grekerne. Det var i år 63 f. Kr. Da kom Israel under romersk herredømme.

10. Konklusjon

- **Gud svarte på Moses sin ulydighet og Israels opprør ved å gi dem to forbilder som pekte framover på Frelseren, Herren Jesus Kristus.**

Det første var klippen som Moses ikke skulle ha slått på den andre gangen.

- ⑦ Når du ser på dette som et forbilde på Kristus, hva gir det deg visshet om?

At mine synder er betalt en gang for alle.

Lærer: Etter at deltakerne har svart, kan dere lese Hebreerne 10:11-12.

Det andre forbildet var kopperslangen på stangen.

- ⑦ Når du tenker på dette som et forbilde på Kristus, hva gjør det med deg?

Lærer: Etter at deltakerne har svart, kan dere lese 2 Korinterne 5:21.

- **Israelittene gjorde opprør imot Gud igjen og igjen, så Herren tillot at Israel ble erobret av forskjellige hedenske nasjoner.**

- ⑦ I løpet av verdenshistorien har flere nasjoner blitt utslettet. Hvorfor tillot ikke Gud at nasjonen Israel ble utslettet?

- Fordi Han hadde gitt løfter til Abraham
- Fordi Han hadde gitt sitt Ord til Israel
- Fordi det var gjennom Israel at Frelseren skulle bli født.

- ⑦ Når vi tenker på at vi er syndere som gjør mange feil, kan Guds trofasthet mot israelittene gi oss trøst og oppmuntring?

Ja, når Gud er trofast imot israelittene på tross av deres feil, så vet vi at Han også vil være trofast imot oss selv om vi gjør mange feil.

Lærer: Avslutt leksjonen med en bønnestund.